

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	18191 Політологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	052 Політологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	18191
Назва ОП	Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Невинна Галина Ярославівна, Нянько Валерія Віталіївна, Музиченко Ганна В`ячеславівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.02.2024 р. – 28.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/accred_op/18191/accred_op_052_politology_bac_vidomosti.pdf
Програма візиту експертної групи	https://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/accred_op/18191/accred_op_052_politology_bac_program.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження про ОПП «Політологія» є позитивними. ОПП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та акцентує увагу на формуванні компетенцій та програмних результатів навчання, пов'язаних із спеціалізованими концептуальними знаннями з сучасної політичної науки. Метою ОПП визначена спрямованість підготовки майбутніх політологів з перспективою на їх активну участь у відбудові Луганського регіону у повоєнний час. Програма розвивається і удосконалюється на підставі тісної взаємодії з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами. Здобувачі вищої освіти задоволені якістю та змістом навчання, організацією освітнього процесу. Аналіз відомостей про самооцінювання, фокус-груп та наданих на запит матеріалів дозволяє дійти висновку, що ОПП відповідає рівню В за критеріями 1-9, маючи слабкі місця, які критично не впливають на підготовку здобувачів вищої освіти за цією програмою, усунення яких не потребує внесення суттєвих змін у цілях та програмних результатах навчання, визначених ОПП, і можуть бути здійснені протягом короткого періоду часу. Університет, не зважаючи на свій досвід двічі переміщеного ЗВО, демонструє наявну матеріально-технічну базу та кадровий потенціал, здатний якісно забезпечити освітній процес за ОПП, яка акредитується. ЕГ констатує достатню культуру якості освітнього процесу, цінність якої усвідомлюється усіма учасниками освітнього процесу, гарантується стратегічними документами розвитку ЗВО та реалізується ефективною внутрішньою системою забезпечення якості освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЕГ констатує, що університет вживає заходів щодо забезпечення якості освітньої діяльності в умовах дистанційного (синхронного та асинхронного) навчання на період війни та в умовах релокації ЗВО. Забезпечено щорічний моніторинг якості освіти та освітньої діяльності за ОПП, що регулюється відповідними положеннями й відбувається за участі стейкхолдерів (рецензування, опитування, участь у комунікативних заходах та засіданнях кафедри). ЗВО забезпечує безпеку освітнього середовища (наявні укриття) та регулярно проводить навчання учасників освітнього процесу щодо техніки безпеки та правил поведінки з вибухонебезпечними предметами. Освітній процес за ОПП, яка акредитується, забезпечується кваліфікованими кадрами, основний склад яких вдалося зберегти при переміщенні та забезпечити механізм його поповнення за рахунок молодих кадрів – випускників аспірантури, докторантури. Викладання фахових дисциплін забезпечується викладачами кафедри політології та міжнародних відносин. Професійний розвиток НПП та досконалість викладання є одним із стратегічних пріоритетів університету та забезпечується програмами підвищення кваліфікації, зокрема в порядку корпоративного навчання. Запропоновані ОПП освітні компоненти сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти. Вибіркова складова ОПП складає 60 кредитів ЕКТС, що відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту». Навчання за програмою є студентоцентрованим і передбачає можливість формування індивідуальної траєкторії, що забезпечується правом вибору елективних дисциплін, теми курсової та кваліфікаційної роботи, наукового керівника, бази практики тощо. Методи викладання є сучасними, адаптованими до умов дистанційного навчання, сприяють досягненню визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання та схвально сприймаються студентами. Зміст ОК щорічно оновлюється з урахуванням розвитку галузі та врахування побажань стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін ОПП Політологія ЕГ відносить: - наявність невідповідності визначених у ОПП та зазначених у силабусах ОК 27-29 (практика) ЗК, СК та ПРН, відсутність сучасних джерел інформації та їх дубляж у силабусах ОК 27 та ОК 28; - розірваність у вивченні ОК 03 Іноземна мова за професійним спрямуванням (1,2 семестри та 6-8 семестри); - низька активність учасників освітнього процесу в програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності; - закріплену в Положенні про організацію освітнього процесу шкалу оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у відсотках, а не балах, яка передбачає зниження нижнього порогу для оцінки Е до 50 %; - відсутність закріпленої на загальноуніверситетському рівні вимоги щодо нульової толерантності до плагіату в академічних текстах, зокрема в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти, а також розбіжність між визначеним Положенням про академічну доброчесність технічним рішенням, за допомогою якого повинна здійснюватися перевірка робіт на плагіат (UNICHECK), та по факту застосованим (Детектор плагіату); - обмеженість доступу до розміщених на платформі Teams кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти; ЕГ рекомендує: - продовжити практику залучення стейкхолдерів до щорічного моніторингу якості ОПП та долучати до цього процесу представників органів влади різного рівня та громадськості Полтавщини, на території якої знаходиться переміщений ЗВО, а також іноземних партнерів; - при оновленні силабусів для 2024/2025 н.р. привести визначені ЗК, СК та ПРН у відповідність до ОПП, оновити рекомендовану літературу; - переглянути в новій редакції ОПП 2024/2025 н.р. доцільність переривання освітнього процесу під час вивчення ОК 03 Іноземна мова в професійній діяльності; - щосеместрово проводити інформаційну кампанію серед студентів цієї ОП щодо можливостей проходження академічної мобільності в інших ЗВО України та за кордоном, та популяризувати неформальну/інформальну освіту; - починаючи з поточного навчального семестру та в наступних навчальних роках збільшувати кількість залучених стейкхолдерів до викладання гостьових лекцій (представників академічної спільноти) та проведення бінарних занять, практикумів тощо (фахівців-практиків); - до початку 2024/2025 навчального року унормувати на рівні загальноуніверситетських документів 100-бальну шкалу оцінювання

результатів навчання та передбачити підняття нижнього порогового балу для оцінки «задовільно» (Е) до 60 б.; - на загальноуніверситетському рівні унормувати вимогу щодо нульової толерантності до плагіату в академічних текстах учасників освітнього процесу та визначитися з програмними продуктами (технічними рішеннями), за допомогою яких здійснюється перевірка академічних текстів на плагіат; - з 2024 року запровадити практику розміщення кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на вебсайті університету або репозиторії університету у вільному доступі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОПП «Політологія» є «підготовка конкурентоздатних фахівців-політологів на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання, наукової діяльності, розвитку соціальної активності, креативності, патріотизму, які володіють знаннями політичної теорії, політичних інститутів і процесів, базовими професійними компетентностями, категорійно-понятійним і аналітично-дослідницьким апаратом сучасної політичної науки, критичним мисленням та практичними навичками та отримують практичний досвід, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю в умовах політичного середовища, готових до подальшого вдосконалення своїх знань на наступних рівнях вищої освіти і слідувати своєму професійному та громадському обов'язку з перспективою на активну участь у відбудові Луганського регіону у повоєнний час», що відповідає визначеній Стратегією розвитку ЛНУ ім. Т. Шевченка на 2019-2025 рр. місії, а саме «забезпечення підготовки конкурентоздатних фахівців на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання, наукової діяльності, розвитку соціальної активності, креативності, патріотизму» (<http://surl.li/nhugx>). ОПП періодично переглядається. Проєкт нової редакції ОПП на наступний навчальний рік розробляється групою забезпечення ОПП, до складу якої входять 3 штатних співробітники університету – фахівці зі спеціальності 052 Політологія, 4 здобувачі вищої освіти, 3 стейкхолдери. Згідно Положення про розроблення, затвердження, оновлення змісту та закриття ОП, проєкт оприлюднюється на вебсайті університету для громадського обговорення, після якого з урахуванням думки стейкхолдерів затверджується рішенням вченої ради університету та вводиться в дію наказом ректора. ОП функціонує з 2010 р., у 2021 р. ОП приведено у відповідність до Стандарту ВО за спеціальністю 052 Політологія, у 2022, 2023 рр. ОПП зазнавало змін в частині ОК та послідовності їх викладання. Особливості ОПП визначені як органічне поєднання: а) теоретико-професійної компоненти, спрямованої на формування загальнонаукових і загальнополітологічних знань та розвиток дослідницьких навичок; б) практичної компоненти, спрямованої на формування аналітичних здібностей, отримання досвіду участі в громадських і політичних ініціативах, формування практичних навичок роботи в системі органів державної влади; в) інтегрованої компоненти, спрямованої на синтез освітньої, наукової, просвітницької та соціально-гуманітарної діяльності. Особливості ОПП відображені у введених додаткових ЗК 8 та СК 10. Тематика кваліфікаційних робіт відповідає предметному полю спеціальності та фокусу ОПП, що підтверджується наданим на запит ЕГ витягом з пр.№2 засідання вченої ради ННІСГН від 28.09.2023 р.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз інформації, наведеної в відомостях про СО, наданих на запит ЕГ витягів з протоколів засідань кафедри (№2 від 28.09.2023 р., №9 від 21.04.2023 р.), онлайн-зустрічей зі стейкхолдерами засвідчили, що університет регулярно залучає і представників академічної спільноти, і фахівців-практиків, і студентів до обговорення змісту, цілей та ПРН. Форми залучення є різноманітними: листи-рецензії, усні пропозиції під час зустрічей в університеті, участь в засіданнях кафедри, робота в проєктній групі тощо. ЕГ позитивно відмічає досвід залучення до групи забезпечення студентів, випускників та стейкхолдерів, а також до рецензування ОПП знаних фахівців-практиків. Зокрема, до групи забезпечення входять: голова Луганської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України (Севрюк С. В., кандидат історичних наук, доцент); директор Департаменту міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх відносин Луганської обласної державної адміністрації (Денищенко Д. В.); начальник Дергачівської МВА Харківського р-ну Харківської області (Задоренко В. В.). До рецензування долучилися завідувач сектору політологічного аналізу СІАЗ Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (Закіров М. Б., доктор політичних наук, доцент); представник Уповноваженого ВРУ з прав людини в Донецькій і Луганській областях (Михальов Д.) та ін. Кафедра систематично співпрацює з ними, залучаючи їх до участі в розширених

засіданнях кафедри, організації і проведення практики, захисті курсових та кваліфікаційних робіт, зустрічах зі здобувачами, конференціях. Присутні на фокус-групі стейкхолдери позитивно відмічають роботу кафедри з удосконалення змісту ОК та спільними зусиллями готують кадровий потенціал для відновлення Луганського регіону в повоєнний період. Така спрямованість урахована в меті роботи і підтримується всім ЗВО, академперсоналом і здобувачами. Стейкхолдери на фокус-групі високо оцінювали знання та навички студентів, а також наголошували на наявності постійного зв'язку з гарантом щодо спільних дій, зокрема корекції змісту ОК, переліку вибіркового дисциплін, змісту курсових робіт тощо. Пропозиції враховуються при перегляді ОПП, що підтверджується витягом з пр. №9 від 21.04.2023 р.).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формулюванні цілей і ПРН ОП було враховано Стандарт вищої освіти за спеціальністю 052 Політологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Стратегію розвитку Луганської області на 2021-2027 рр., тенденції розвитку спеціальності 052 Політологія на ринку праці. Готовність слідувати своєму професійному та громадському обов'язку з перспективою на активну участь у відбудові Луганського регіону в повоєнний час зазначено в меті ОПП, орієнтації змісту фахових дисциплін, практичній підготовці. Це надало можливість вибудувати ієрархію цілей при формуванні інтегральної компетентності здобувачів цієї ОПП: «здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки». Визначені Стандартом ВО програмні результати навчання відображають стан розвитку галузі і в повному обсязі забезпечуються визначеними ОПП освітніми компонентами. Вибіркові компоненти враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності та актуальні на ринку праці компетентності, зокрема такі ВК, як-то: «ООН в міжнародних відносинах», «Міжнародні механізми врегулювання збройних конфліктів», «Протидія тероризму: світовий досвід для України». Викладачі, залучені до освітнього процесу за ОП, надають консультативну допомогу державним адміністраціям Харківської області та Луганській обласній організації профспілки працівників освіти і науки України. Відповідність галузевому контексту досягається і завдяки участі здобувачів вищої освіти та випускників ОПП в дослідницьких проектах з вивчення громадської думки та стану політичної ситуації в регіоні через спільні проекти з ГО «Інвенторс», на чому наголошували студенти та голова ГО на фокус-групах. При реалізації та перегляді ОПП враховується досвід вітчизняних аналогічних ОПП, зокрема досвід ЧНУ ім. В. Даля щодо підготовки фахівців до роботи в Луганському регіоні в повоєнний період, а також ЧНУ ім. Ю. Федьковича щодо фахової підготовки та розвитку компетентностей сучасного політолога, про що зазначали представники цих університетів під час відкритої зустрічі з членами ЕГ.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОПП «Політологія» та визначені нею ЗК, СК та ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій: бакалавр – 6 рівню Національної рамки кваліфікацій та першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання), а також Стандарту ВО за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом МОН України від 10.07.2020 р. № 911. Аналіз структури ОПП, навчальних планів, матриці забезпечення ПРН обов'язковими компонентами ОПП, матриці відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей доводить, що усі визначені стандартом програмні результати навчання забезпечуються за рахунок обов'язкових компонентів, яких запропоновано 31, а також програмами практичної підготовки та кваліфікаційною роботою здобувачів вищої освіти. Цикл загальної підготовки налічує 7 ОК та 5 ВК, на вивчення яких відведено 49 кредитів ЕКТС, на цикл професійної підготовки – 24 ОК та 15 ВК загальним обсягом 191 кредит ЕКТС, із яких 15 кредитів ЕКТС відведено на практичну підготовку, 1,5 кредити – на підсумкову атестацію у вигляді захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту ВО за цією спеціальністю та рівнем освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЕГ позитивно відмічає залучення до групи забезпечення ОПП здобувачів вищої освіти-представників різних рівнів ВО за цією спеціальністю, випускників та представників влади різних рівнів, що сприяє побудові єдиної комплексної системи підготовки політологів (бакалавр – магістр - доктор філософії) в ЗВО, униканню дублювання ОК та поступовості в формуванні професійних знань та навичок. Сильною стороною ОПП, яка акредитується, ЕГ визначає

орієнтацію програми на підготовку кадрового резерву до відновлення Луганського регіону після війни, що зазначено в меті програми та поділяється усіма учасниками освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін та недоліків не виявлено. ЕГ рекомендує продовжити практику щорічного залучення стейкхолдерів до моніторингу якості ОПП та долучати до цього процесу представників органів влади та громадськості Полтавської області, на території якої знаходиться переміщений ЗВО, а також іноземних партнерів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики експертна група дійшла висновку, що ОПП спеціальності 052 Політологія в контексті Критерію 1 відповідає рівню В, що визначено на підставі відповідності програми вимогам підкритеріїв 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 в повному обсязі. Висловлені ЕГ пропозиції носять рекомендаційний характер, спрямовані на подальший розвиток ОПП, яка акредитується, та можуть бути впроваджені в процесі реалізації програми без внесення змін в її зміст та структуру.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої складової за ОПП «Політологія» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства України, а саме ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Відповідно до ОП 2023 р. та навчального плану 2023 р., термін навчання складає 4 роки (денна форма навчання). Загальний обсяг ОПП – 240 кредитів ЄКТС. 180 кредитів – на опанування освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. 60 кредитів – на опанування дисциплін за вибором здобувачів, що становить 25 % від загального обсягу ОПП у кредитах ЄКТС та відповідає нормі. 15 кредитів виділено на вибіркові освітні компоненти циклу загальної підготовки, 45 - циклу професійної підготовки. Не менше 50 % обсягу ОПП спрямовано на забезпечення загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти за спеціальністю, що відповідає вимогам Стандарту. Процедура реалізації здобувачами освіти свого права на вибір навчальних дисциплін регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/poloj_organiz_osc_prot_23122022.pdf). Здобувачі здійснюють вибір дисциплін відповідно до п. 3.2. цього Положення і процедури обрання студентами дисциплін вільного вибору (http://luguniv.edu.ua/?page_id=57459). Освітня програма «Політологія» містить п'ять загальних вибіркових дисциплін та 15 професійно-орієнтованих освітніх компонент, два блоки поглибленого вивчення іноземної мови. Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має право обрати навчальні дисципліни з переліку дисциплін вільного вибору інших освітніх програм. Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше 3 кредитів ЄКТС, навчальні практики – в обсязі три та шість кредитів ЄКТС (загалом 15 кредитів ЄКТС).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Проведений аналіз ОП «Політологія», її структурно-логічної схеми, навчального плану, Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП дозволяє ЕГ зробити висновок, що ОП «Політологія» є чітко структурованою, її освітні компоненти систематизовані за змістом (виділені змістовні блоки), логічно пов'язані між собою у контексті загального часу навчання за семестрами та у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП «Політологія» забезпечує здобуття компетентностей, передбачених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія». ОП передбачає отримання здобувачами вищої освіти додаткової спеціальної компетентності СК 10 Здатність розробляти механізми протистояння політичним ризикам, упереджувати виникнення конфліктних ситуацій у політичному середовищі та загальної компетентності ЗК 08

Здатність до навчання протягом всього життя, самостійного здобування нових фахових знань з використанням різних джерел інформації та формулювання логічних висновків. Набуття додаткових СК та ЗК забезпечується ОК 07 Вступ до спеціальності, ОК 23 Політична конфліктологія, ОК 31 курсова робота з політичної конфліктології. ЕГ звернула увагу на розірваність процесу вивчення ОК 3 Іноземна мова за професійним спрямуванням (ОК 3 викладається в 1 та 2 семестрах, перерване викладання в 3-5 семестрах, в 6-8 семестрах викладається з метою підготовки здобувачів до ЄВІ (за словами НПП)). У представленому у Відомостях про СО силабусі не конкретизується мета та завдання викладання ОК 3 з розривом протягом трьох семестрів. Разом з тим, матриця відповідності результатів навчання компонентам ОП свідчить про їх належне забезпечення обов'язковими компонентами ОП. В ОП «Політологія» прослідковується логічна послідовність розміщення ОК. Наприклад, ОК 8 Загальна теорія політики є пререквізитом ОК 13 Кратологія, ОК 25 Теорія політичних систем, які своєю чергою виступають пререквізитом ОК 19 Політичний процес. Загалом підбір та послідовність вивчення обов'язкових компонентів ОП «Політологія», належний обсяг практичної підготовки, наявність вибіркового компонентів, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Мультидисциплінарність ОПП відповідає як нормативним вимогам законодавства України, так і принципам організації освітнього процесу в ЛНУ ім. Т. Шевченка.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Для визначення відповідності предметній області було проаналізовано ОПП, Форму СО, НП для денної форми навчання, силабуси навчальних дисциплін. Здійснений аналіз дозволяє стверджувати, що зміст ОПП цілком відповідає предметній області спеціальності, окресленій у Стандарті вищої освіти України. Інформація про практики та її відповідність предметній області базується на описі у Формі СО, результатах інтерв'ю у відповідних фокус-групах, аналізі Методичних рекомендацій з організацій та проходження практик. Конкретизуючи аналіз силабусів навчальних дисциплін та НП, варто зауважити, що відповідність предметній області спеціальності реалізується у вивченні низки ОК, наприклад: ОК 11 Історія зарубіжної та української політичної думки, ОК 15 Партологія, політичні еліти та політичне лідерство, ОК 13 Кратологія, ОК 25 Теорія політичних систем, ОК 23 Політична конфліктологія тощо. Для збільшення відповідності предметній області спеціальності ОП передбачає вибіркові дисципліни: 5 – циклу загальної підготовки й 11 – циклу професійної підготовки. Методи, методики та технології, визначені в Стандарті відповідають очікуванню РН ОПП – застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології у фаховій діяльності та забезпечуються вивченням і опануванням методології соціально-політичних досліджень у різних дисциплінах, наприклад: ОК 6 Соціологія, ОК 24 Політичний аналіз та прогнозування, ОК 12 Інформаційно-аналітична діяльність. Освітня програма не є міждисциплінарною.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти регулюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/poloj_organiz_ocv_prot_23122022.pdf). Здобувачі здійснюють вибір дисциплін відповідно до п. 3.2. цього Положення і процедури обрання студентами дисциплін вільного вибору (http://luguniv.edu.ua/?page_id=57459). ІНПС формується особисто кожним здобувачем щороку і містить інформацію про перелік освітніх компонент на певний навчальний рік, про обсяг навчального навантаження за всіма видами навчальної діяльності, формами та результатами підсумкового контролю результатів навчання. Освітня програма «Політологія» містить вибіркові дисципліни: 5 – циклу загальної підготовки й 15 – циклу професійної підготовки. Ознайомитися із переліком дисциплін вибору можна на Освітньому порталі та на сайті Університету (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/perelik_disc_viln_vybir_mag_2023_2024.pdf). Обсяг вибіркового кредиту ЄКТС і відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». На фокус-групі здобувачі підтвердили вільний вибір варіативної складової ОП (вибіркового дисциплін), зауважень щодо їх змістовної складової здобувачі не висловили. Також здобувачі повідомили про консенсусний метод обрання ВК. Аналіз наданої на запит ЕГ інформації підтвердив обрання ВК академічною групою шляхом знаходження спільного рішення. Важливою складовою формування індивідуальної освітньої траєкторії є право студентів впливати на вибір дослідницьких тем курсових та кваліфікаційних робіт, вибір наукового керівника та пропонувати теми для кваліфікаційних досліджень самостійно (на фокус-групі зі здобувачами освіти інформацію підтвердили студенти).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Проведення практик регламентовано Положенням про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти (http://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/osvitnia_dialnist/polozhennia/poloj_praktyka_june2021.pdf) і процедурою організації та проведення практики (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/1_10_prot_organ_pract.pdf). Відповідно до навчального плану ОПП практики складають 15 кредитів та є обов'язковими освітніми компонентами.

ОПП передбачена політологічна аналітична практика у третьому семестрі протягом двох тижнів (3 кредити ЄКТС), виробничі політологічні практики в 6 та 7 семестрах по 4 тижні (по 6 кредитів ЄКТС). Методичні рекомендації з організації та проходження практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Політологія» наявні у ЗВО. Зважаючи на змішану форму навчання практики проводяться у дистанційному форматі. Підготовка здобувачів також забезпечується через індивідуальне та групове виконання кейсових вправ, ознайомчі екскурсії до органів державної влади, інших політичних і громадських інституцій, гостьові лекції практиків у сфері політичної діяльності, що дає можливість уявити практичні запити майбутньої професії та визначити власну траєкторію кар'єрного розвитку. ЕГ констатує узгодженість визначених в ОПП та зазначених у силабусах СК та ПРН. Усі види практик, згідно силабусів формують однакові СК та ПРН, а саме: СК 09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців та ПРН 04, ПРН 14 та ПРН 16, що не відповідає ОПП. Для ОК 27 (аналітична практика) визначені ЗК 08, СК 01, СК 09 та ПРН 04, ПРН 06, ПРН 14 та ПРН 16. Для ОК 28 та ОК 29 (виробнича практика) визначені однакові ПРН 12, ПРН14, ПРН16, різниця між виробничими практиками полягає у визначених СК, для ОК 29 крім ЗК08, СК 05 та СК 09 зазначено ще СК 06. ЕГ також звертає увагу на необхідність оновлення рекомендованих силабусами ОК27, ОК28 та ОК 29 навчальних матеріалів, оскільки для ОК 27 та ОК 28 рекомендовані однакові джерела 2001-2008 років видання, для ОК 28 – 1997-2019 рр. На фокус-групі стейкхолдери наголосили на важливості практичної підготовки майбутніх політологів та виявили готовність співпрацювати з кафедрою в цьому напрямку.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навички комунікації, вміння бути критичним і самокритичним, вміння формувати та аргументувати власну думку розвиваються у межах таких обов'язкових дисциплін: Усна й письмова комунікація та академічна риторика, Іноземна мова за професійним спрямуванням, ОК 06 Соціологія, ОК 04 Філософія, ОК 01 Україна в контексті європейської історії та культури. Здатність до співпраці з діловими партнерами, забезпечувати ефективні комунікації, проявляти лідерські якості, формувати власну думку і приймати рішення розвиваються під час вивчення дисциплін ОК 15 Партологія, політичні еліти та політичне лідерство, ОК 20 Політичний менеджмент та маркетинг. Таких специфічних професійних компетентностей, як вміння виявляти відповідальне ставлення, здатність організувати роботу інших та володіти навичками самоуправління, допомагають набуті наступні дисципліни з переліку обов'язкових компонент: ОК 20 Політичний менеджмент та маркетинг, ОК 16 Теорія і практика державного управління та місцевого самоврядування. Під час інтерв'ю у фокус-групі зі здобувачами освіти, ЕГ мала можливість переконатися у розумінні останніми сутності м'яких навичок. Здобувачі розповіли, що під час занять та в позанавчальний час вони мають змогу розвивати свої soft skills завдяки, зокрема, залученню до дебатів, круглих столів, проходження тренінгів тощо. На фокус-групі зі здобувачами студенти підтвердили заохочення викладачів до проходження різноманітних вебінарів, тренінгів тощо, які сприяють розвитку м'яких навичок. Комунікаційні навички у царині використання іноземної мови на побутовому рівні та на рівні професійного спілкування формує ОК 03 Іноземна мова за професійним спрямуванням. На фокус-групі здобувачі продемонстрували різний рівень знання англійської мови. Студент 4 курсу запропонував ЕГ спілкуватись англійською мовою.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт – відсутній. Зміст ОПП політологія узгоджується із вимогами до професій, що визначені в Класифікаторі професій ДК 003:2010. Набуті компетентності можуть бути застосовані в експертно-аналітичній, політико-організаційній, консультативній та громадській діяльності.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Положення про організацію освітнього процесу, (https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/poloj_organiz_osc_prot_23122022.pdf) не встановлює обсяг самостійної роботи та аудиторного навантаження. Згідно з принципом академічної свободи розподілення аудиторних годин та годин самостійної роботи віднесено на розгляд кафедри. Тривалість теоретичного навчання становить від 12 до 18 тижнів. В ОПП використовується нормативний метод для визначення рівня завантаженості здобувача: загальний обсяг освітньої складової становить 7200 годин (240 кредитів), з яких 2584 – аудиторні заняття (35,8%) і 4616 год. – індивідуальна та СРС (64,2%). Відповідні співвідношення за циклами підготовки становлять: – цикл загальної підготовки- 49 кредитів, з них: обов'язкових освітніх компонент -34 кредити вибіркових освітніх компонент - 15 кредитів – цикл професійної підготовки - 191 кредит, з них: - обов'язкових освітніх компонент - 123,5 кредитів - вибіркових освітніх компонент - 45 кредитів - практична підготовка - 15 кредитів - курсові роботи - 6 кредитів - підсумкова атестація - 1,5 кредити Загальна кількість ОК становить не більше 20 на навчальний рік. Більше 50% переліку освітніх компонент спрямовано на забезпечення загальних та фахових компетентностей. Загальна кількість форм підсумкового контролю (екзаменів та заліків (без курсових робіт та практик)) за семестр не перевищує восьми, але не більше п'яти екзаменів в одну екзаменаційну сесію. Обсяг ОПП є відповідним для

досягнення цілей та програмних результатів навчання. Максимальне тижневе аудиторне навантаження для здобувачів ОПП бакалаврського рівня не перевищує 30 годин. На фокус-групі здобувачі зазначали, що вони не перенавантажені і встигають виконувати поставлені завдання завдяки функціонуванню Освітнього порталу. Ця інформація також підтверджується результатами опитування.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОПП не передбачає дуальної форми освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивною практикою є наявність у ОПП додаткових СК 10 Здатність розробляти механізми протистояння політичним ризикам, упереджувати виникнення конфліктних ситуацій у політичному середовищі середовищі та загальної компетентності та ЗК 08 Здатність до навчання протягом всього життя, самостійного здобування нових фахових знань з використанням різних джерел інформації та формулювання логічних висновків та ОК, які їх забезпечують

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У якості слабкої сторони ЕГ зазначає неузгодженість визначених в ОПП та зазначених в силабусах ОК 27-29 (практична підготовка) ЗК, СК та ПРН, а також відсутність сучасної політологічної літератури в рекомендованих джерелах інформації. ЕГ констатує наявну розірваність (непослідовність) у викладанні ОК 03 Іноземна мова за професійним спрямуванням між семестрами (1-2 семестри та 6-8 семестри). Рекомендації. У 2024/2025 навчальному році силабуси ОК 27, ОК 28, ОК 29 привести у відповідність до визначених ОПП компетентностей та програмних результатів навчання та оновити перелік рекомендованих джерел інформації. У новій редакції ОПП на 2024/2025 н.р. передбачити цілісність викладання ОК 03 Іноземна мова в професійній діяльності або конкретизувати в силабусі цієї ОК доцільність розриву її викладанні між роками вивчення, прописати мету і завдання окремо для 1-2 семестрів та 6-8 семестрів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Встановлені факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність ОПП встановленим вимогам в контексті Критерію 2. Відсутні недоліки щодо якісних характеристик за підкритеріями 2.1., 2.3., 2.4., 2.6., 2.7., 2.8., 2.9., оскільки загальний обсяг ОПП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для ЗВО; зміст ОП відповідає спеціальності 052 «Політологія»; структура ОПП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, обсяг вибіркових дисциплін відповідає нормативним документам; обсяг ОПП є відповідним для досягнення цілей та ПРН. Присутня певна неузгодженість по підкритеріях 2.2. та 2.5. Експертна група дійшла спільної згоди, що ОПП «Політологія» спеціальності 052 «Політологія» відповідає рівню В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти до ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у 2023 році <http://surl.li/qmqkl> і за 2020-2022 роки, у т.ч. і для здобуття ступеня бакалавра за ОП «Політологія», розміщені у відкритому доступі на офіційному вебсайті ЗВО <http://surl.li/qcsde>. Правила прийому

розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженого наказом МОНУ від 15.03.2023 року № 276 та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 28 березня 2023 року за № 519/39575 (<http://surl.li/fzzhd>). ЕГ мала можливість проаналізувати правила прийому за останні 3 роки та може стверджувати, що вони є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Також варто відмітити наявність посилання на офіційному вебсайті ЗВО у розділі "Вступникам" на уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції <http://surl.li/rclzx>, а також посилань на наявні сертифікати та ліцензії, нормативні документи, контакти ПК на телефони «гарячих» ліній МОНУ та національних дитячих «гарячих» ліній. Університет регулярно проводить інформаційні дні для абітурієнтів, де вони можуть ознайомитися з ОП, поспілкуватися з викладачами та представниками приймальної комісії, отримати вичерпний порядок обчислення конкурсного балу, перелік акредитованих та неакредитованих спеціальностей, порядок і строки прийому документів, що також є і на офіційному веб-сайті ЗВО у розділі Правила прийому 2023 року <http://surl.li/qcqfs>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно чинного законодавства Правила прийому на навчання ОС бакалавра не передбачають врахування особливостей ОП. Правилами прийому на навчання у 2023 р. передбачено, що для здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю 052 «Політологія» приймаються особи з наявністю повної загальної середньої освіти або диплому молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра. У 2023 році для вступу використовували результати НМТ 2023 року, або НМТ 2022 року, або ЗНО 2020 – 2021 рр. з трьох конкурсних предметів (перший, другий, третій предмети). Результати ЗНО 2020-2021 рр. з української мови і літератури / української мови, математики, історії України, іноземної мови за бажанням вступника можуть бути зараховані замість результатів з відповідних навчальних предметів НМТ 2023 р. або НМТ 2022 р., якщо різниця балів НМТ та ЗНО з відповідного предмета не перевищує 15 балів. Співбесіди з предметів для вступників на основі ПЗСО та НРК5, які вони проходять замість НМТ, проводяться за програмами ЗНО, які також наведено і на офіційному веб-сайті ЗВО у розділі Правила прийому 2023 року <http://surl.li/rcoks>, де також надається інформація про Мотиваційний лист: поради вступникам і усі Накази про зарахування на навчання, Рейтингові списки, Результати творчих конкурсів, Результати співбесіди.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулює процедура визнання результатів навчання, отриманих шляхом формальної освіти <http://surl.li/mgprvj> та Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти <http://surl.li/qldrb>. Інформацію про порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здобувачі отримують на офіційному веб-сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Освітня діяльність. Положення <http://surl.li/pltqu>, а також відповідні консультації може надати профільна кафедра та директорат інституту. Під час фокус-групи зі здобувачами було підтверджено те, що вони ознайомлені з такою процедурою, проте не мають такого досвіду з різних причин (низький рівень іноземної мови, неможливість перетину кордону для чоловіків).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті регламентуються Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти <http://surl.li/qldrb> та процедурою визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <http://surl.li/mgprvq>. Відповідні нормативні документи також розміщені на офіційному веб-сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Освітня діяльність. Положення <http://surl.li/pltqu>. Така процедура визнання результатів передбачає певний алгоритм дій, який передусім передбачає, що здобувач подає до деканату факультету/директорату навчально-наукового інституту заяву про визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті і документи (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо), які підтверджують інформацію. Декан факультету / директор ННІ своїм розпорядженням створює комісію, до якої входять гарант ОП, на якій навчається здобувач ВО, та викладачі кафедри, які мають бути обізнані в предметі оцінювання, яка й ухвалює рішення про зарахування шляхом перезарахування або проведення атестації (комісія визначає спосіб її проведення й методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника). Комісія ухвалює рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента загалом, відповідної кількості кредитів ЄКТС або окремих видів навчальної роботи за освітнім компонентом, а у разі негативного висновку щодо визнання результатів навчання комісія, яка здійснювала оцінювання, готує письмове обґрунтування в довільній формі. Якщо здобувач вищої освіти не згодний з таким

висновком, він має право звернутися з апеляцією, подавши заяву про це на ім'я декана факультету /директора ННІ. У ході фокус-групи зі здобувачами було підтверджено факт можливості перезарахування окремих тем в межах освітніх компонент.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною практикою ЕГ визначає наявність на офіційному вебсайті університету детальної інформації для абітурієнтів щодо процедури підготовки до вступу, необхідних документів, підготовки до НМТ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкою стороною є відсутність досвіду внутрішньої та міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти. ЕГ рекомендує щосеместрово проводити інформаційну кампанію серед студентів цієї ОП щодо можливостей проходження академічної мобільності в інших ЗВО України та за кордоном, та популяризувати неформальну/інформальну освіту.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому є чіткими та зрозумілими. Університет докладає значних зусиль для інформування абітурієнтів про процедури та порядок вступу на зазначену ОП. Суттєвим плюсом є відображення на офіційному вебсайті ЗВО у розділі "Вступникам" детальної інформації про вступні кампанії, починаючи із 2020 року, де наводиться уся вичерпна інформація щодо вступу, зарахування, необхідні телефони та інші інструменти. Інноваційних практик не виявлено, ЕГ дійшла спільної згоди щодо визнання відповідності ОП вимогам Критерію 3 на рівні В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Використання різних форм та методів навчання регламентовано в Положенні про організацію освітнього процесу. Форми та методи навчання і викладання, що сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та ПРН, зазначені в робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах та Таб. 3. Матриця відповідності визначених ОП ПРН та компетентностей. На фокус-групах із НПП вдалось з'ясувати, що найпоширенішими методами навчання на ОП є: словесні (лекція, лекція-дискусія); наочні (демонстрування, ілюстрування матеріалу за допомоги мультимедійних засобів); практичні та проблемно-пошукові методи, а також інтерактивні методи навчання: дискусії, дебати тощо. Використання при реалізації практичних занять методів наук. пізнання, аналіт. обробки інформації, проведення дебатів на актуальні теми, методик проблемно-орієнтованого та активного навчання, самонавчання, творчий та міждисциплінар. підходи, компетентнісно-орієнтоване навчання, практико зорієнтоване навчання, практика, презентації, проекти, творчі завдання. НПП використовують широкий спектр методів та форм навчання, які забезпечують набуття компетентностей, програмних результатів, визначених стандартом спеціальності, та соціальних навичок для підвищення конкурентоздатності випускників ОПП (зокрема, використання інтерактивних платформ Jamboard, Padlet, Menti). Під час фокус-групи зі здобувачами вони підтвердили використання таких методів навчання. Групові форми інтеракції на семінарах використовуються при вивченні дисциплін: ОК 08 Загальна теорія політики, ОК 15 Партологія, політичні еліти та політичне лідерство (ділові ігри), ОК 13 Кратологія та ін. Викладачі ОП є вільними у визначенні змісту навчальних дисциплін, обранні форм та методів навчання та викладання за умови дотримання вимог ОП щодо обсягу освітніх компонентів та формування визначених у ній компетентностей і ПРН, що є одним із виявів практичної реалізації принципу академічної свободи. На зустрічах із НПП та здобувачами освіти було підтверджено відповідність вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, оскільки здобувачі освіти мають можливість вільного вибору тематики індивідуальних завдань, курсових, кваліфікаційних робіт, баз проходження практики тощо. Принцип академічної свободи реалізується через можливості вільного вибору навчальних дисциплін. На фокус-групі здобувачі освіти підтвердили реалізацію можливості вибору. Опитування за ОП також

продемонструвало, що студенти здебільшого задоволені тим, що: запропоновані вибіркові дисципліни задовольняють потреби у формуванні індивідуальної траєкторії навчання; викладачі загалом враховують індивідуальні особливості, можливості та здібності усіх здобувачів освіти (<http://surl.li/rgsem>). Прояви студентоцентризму також полягають як у підтримці ЗВО студентського самоврядування, так і в реалізації можливостей здобувачів ВО впливати на зміст ОП (підтверджено на фокус-групах із представниками студентського самоврядування та здобувачами освіти).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Розпочинаючи вивчення певного освітнього компоненту, викладачі кафедри політології та міжнародних відносин надають здобувачам вищої освіти всю необхідну інформацію щодо змісту, процедури, результатів навчання, видів, форм та методів роботи, контрольних заходів, рекомендованих інформаційних джерел (опитування у фокус-групах здобувачів та НПП це засвідчили). Зокрема інформація надсилається через електронну пошту, через електронні навчальні платформи (Moodle, Освітній портал та ін.) та чат-групи у Telegram. Додаткові консультації і пояснення студенти можуть отримати в директораті, на випускових кафедрах, у наукових керівників, тьюторів та/чи у гаранта програми. На освітньому порталі для кожного ОК розміщено силабус, список наукових та навчально-методичних джерел, освітній контент теоретичного та практичного блоків, самостійної роботи, блоку контролю. Навчально-методичні комплекси ОК розміщені на освітньому порталі Університету відповідно до Положення про освітній портал (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_osv_portal_may2020.pdf). Аналіз силабусів дозволяє констатувати наявність в них необхідної інформації: переліку загальних та спеціальних компетентностей, співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання, перелік тем для вивчення, індивідуальні завдання, критерії оцінювання, рекомендовані джерела інформації (основні, допоміжні, інформаційні ресурси)

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Специфіка ОП передбачає володіння навичками розробки та реалізації наукових та прикладних проектів у сфері політології. Курсові роботи, що виконуються під академічним контролем та консультуванням наукового керівника, передбачають набуття навичок з проведення самостійного дослідження в галузі теорії політичних систем (3-й семестр), політичної конфліктології (6-й семестр). Одним з інструментів залучення здобувачів до наукових досліджень є надання їм права отримати «бонусні» бали з будь-якої освітньої компоненти ОПП за участь у наукових конференціях, написання тез тощо. На фокус-групі студенти підтвердили приклади такої практики. Також здобувачі залучаються до участі у засіданнях постійно діючого наукового гуртка для обговорення актуальних суспільно-політичних проблем, беруть участь у круглих столах, науково-практичних семінарах, конференціях, інших комунікативних заходах Актуальність та значимість наукових досліджень і розробок підтверджується участю у вітчизняних і міжнародних науково-практ. конференціях, конкурсах. Відповідно до СО, здобувачі регулярно беруть участь у науково-практичних конференціях, які проводять кафедра, провідні українські університети (<https://luguniv.edu.ua/?p=97986>, <https://luguniv.edu.ua/?p=100773>), і закордонні ЗВО (<https://www.birmingham.ac.uk/schools/historycultures/events/2024/brihc3101.aspx?fbclid=IwAR1OX-iZHFCpEwargH1jZ48GPQWQqaTTFZVWl5krEqxMuZYjEzoTcKutNuw>); доєднуються до презентацій досліджень провідними фахівцями України (<https://luguniv.edu.ua/?p=92781>). На фокус-групах така інформація була підтверджена НПП. Разом з тим, ЕГ відмічає низький рівень залученості фахівців-політологів до проведення гостьових лекцій. Атестація випускників ОПП передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи, котра містить дослідницьке завдання з метою розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у політичній сфері. Здобувачі мають можливість отримати безкоштовний доступ до баз даних Elsevier, Web of Science, Research4Life (<http://luguniv.edu.ua/?p=89837>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП систематично оновлюють робочі програми, силабуси та комплекси навчальних дисциплін на основі сучасних наукових досліджень та передових практик викладання політологічних дисциплін. Викладачі активно розвивають свої дослідницькі напрямки, мають високу публікаційну активність та впроваджують результати своїх наукових пошуків у вигляді нових тем, творчих завдань, дискусійних проблем, що виносяться для вивчення та обговорення в межах навчальної дисципліни. Поточні зміни до РПНД, за необхідності, можуть вноситися щорічно до початку нового навчального року і затверджуватися на засіданні кафедри (як додаток до РПНД). Інноваційність змісту НД, форм і методів навчання та викладання досягається й постійним підвищенням кваліфікації НПП. При викладанні навчальних дисциплін бакалаврського рівня ВО (ОК 08 Загальна теорія політики, ОК 18 Міжнародні відносини та світова політика та ін.) використано результати підвищення кваліфікації НПП. Відповідно до даних СО для оновлення змісту ОК гарант ОПП на викладачі кафедри політології та міжнародних відносин систематично беруть участь у міжнародних конференціях, тренінгах, воркшопах, круглих столах, проводять відкриті лекції. Для

оновлення методичного апарату НПП проходять різноманітні навчання, є активними учасниками заходів ГО «Прогресильні». Сертифікати викладачів представлені за посиланням: https://drive.google.com/drive/folders/1gNHs-poKIuZ3JT-NSKqiu03j5OqgcKxL?usp=drive_link. Питання вдосконалення основних компонентів ОП з урахуванням задоволення потреб роботодавців обговорюються на зустріч з стейкхолдерами, що засвідчили учасники відповідної фокус-групи. Разом з тим ЕГ відмічає недостатній рівень залученості стейкхолдерів до проведення гостьових лекцій.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності за ОП досягається шляхом участі в міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності, публікацій наукових здобутків у міжнародних фахових виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних. Пріоритетним напрямом стратегічного розвитку Університету на 2019 – 2025 рр. (<http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/statut2021.pdf>) є активна інтеграція до світового освітнього й наукового простору. Викладачі та здобувачі мають можливість отримати безкоштовний доступ до баз даних Elsevier, Web of Science, Research4Life (<http://luguniv.edu.ua/?p=89837>). Актуальна інформація про міжнародну діяльність Університету розміщена на сайті (http://luguniv.edu.ua/?page_id=7469). Викладач Русанова М.І. бере участь у міжнародному проєкті: «Antisemitism and Holocaust Education in Transnational Perspective: Cross-Country Learning between the UK and Ukraine»/ the University of Birmingham, UK. Існує практика залучення науковців зарубіжних університетів-партнерів Університету до проведення гостьових лекцій, участі в майстер-класах, тренінгах для студентів ОП. Викладачі публікуються в міжнародних наукових журналах, зокрема в журналах, які індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До наявних позитивних практик за цією ОПП, яка акредитується, ЕГ відносить застосування широкого спектру методів навчання, адаптованих до умов змішаного навчання, зокрема: інтерактивних (дискусії, дебати тощо), використання інтерактивних вправ на різних платформах, використання застосунків Google для онлайн-тестування) для досягнення запланованих результатів навчання; поєднання різних цифрових та віртуальних ресурсів (освітня платформа Moodle, комунікаційна платформа Zoom, Google Meet, чат-групи у месенджерах) для організації процесу навчання в період пандемії, воєнного стану. ЕГ позитивно відмічає участь НПП у міжнародних програмах підвищення кваліфікації та втілення їх результатів при перегляді змісту ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ констатує недостатній рівень залучення фахівців-політологів до проведення гостьових лекцій. Рекомендації. Починаючи з поточного навчального семестру, а також у наступних навчальних роках збільшити кількість залучених до освітнього процесу в різних формах (гостьові лекції, бінарні заняття тощо) політиків-практиків та представників політологічної галузі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Викладання й навчання за ОПП «Політологія» першого (бакалаврського) рівня здійснюється на достатньому науково-методичному рівні, а усі підкритерії відповідають вимогам Критерію 4. Зокрема, дотримання викладачами студентоцентрованого й індивідуального підходу в процесі навчання, задоволеність здобувачами вищої освіти якістю викладання ОК підтверджуються результатами опитування. Співпраця зі стейкхолдерами сприяє оновленню й змістовому наповненню ОПП. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу освіти. Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, та висловлені рекомендації щодо подальшого удосконалення ОП у контексті критерію 4, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Політологія» відповідає рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до п.3.8. Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/nhnun>) контрольні заходи передбачають поточний, семестровий і підсумковий контроль, які дозволяють перевірити досягнення ПРН. Поточний контроль в межах змістових модулів і тем здійснюється під час практичних занять і самостійної роботи за допомогою усних методів (перевірка завдань, співбесіда, індивідуальне й групове опитування), письмових методів (кейс-завдання, творчі завдання, модульні роботи), а також комп'ютерного тестування на освітньому порталі. Семестровий контроль здійснюють у формі заліку чи іспиту. Форму проведення семестрового іспиту зазначають у робочій програмі освітнього компонента. Представник навчального відділу на фокус-групі підтвердила, що університет не встановлює граничної кількості балів, що відводяться на іспит, залишаючи це право за викладачем. Критерії оцінювання та відсоток іспиту в підсумковому балі семестру визначає викладач з урахуванням специфіки освітнього компонента, після цього їх обговорюють і затверджують на засіданні кафедри. Підсумковий бал за семестр складається з арифметичної суми балів, отриманих здобувачем протягом семестру за всі види робіт за ОК. Викладач виставляє підсумковий бал за семестр на підсумковому занятті за 100-бальною шкалою. Положення про організацію освітнього процесу встановлює шлях оцінювання у відсотках і закріплює такий розподіл балів: 0-20% (F), 21-49 % (FX), 50-62% (E), 63-74% (D), 75-82% (C), 83-89%(B), 90-100% (A). Фокус-група зі здобувачами вищої освіти засвідчила, що усі вони ознайомлені із формами, а також вимогами щодо контрольних заходів, проте до контрольних заходів у вигляді іспиту звертаються рідко, оскільки накопичують необхідну кількість балів під час поточного оцінювання. За словами здобувачів освіти за цією ОПП, на початку навчального семестру під час першого заняття викладачі кожної дисципліни надають інформацію про терміни, форми, а також критерії оцінювання поточного, модульного та підсумкового контролю. У межах поточного контролю, здобувачі отримують інформацію про форми (тести, питання у відкритій формі, есе) та критерії оцінювання контрольних заходів з силабусів та розміщених на освітньому порталі кабінеті дисциплін.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти 052 Політологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 911 від 10.07.2020 р. передбачає атестацію у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. У 2024 році планується перший випуск бакалаврів, які підсумкову атестацію проходитимуть у вигляді захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється відкрито й публічно. Вона регулюється Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях. Ступінь бакалавра надається здобувачеві шляхом ухвалення рішення ЕК щодо оцінки знань випускників і надання їм відповідної кваліфікації та видачі дипломів установленого зразка. На запит ЕГ був наданий витяг з протоколу №2 засідання вченої ради ННІСГН від 28.09.2023 р., в якому закріплена тематика кваліфікаційних робіт та здійснено розподіл наукових керівників. Присутні на фокус-групі студенти 4 курсу підтвердили це і повідомили про всебічну допомогу з боку наукових керівників у процесі їх підготовки.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу; Положенням про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм; Положенням про робочу програму освітнього компонента; Положенням про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти; Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях та ін. Форми контролю, критерії оцінювання, шкала відповідності балів, розподіл балів за різними видами навчальної діяльності відображені в силабусах ОК. Процедура проведення контрольних заходів прописана в силабусах навчальних дисциплін та методичних матеріалах щодо їх вивчення, що розміщені на освітньому порталі. Під час зустрічі зі здобувачами освіти, експерти переконались, що вони своєчасно отримують методичні матеріали від викладачів та на освітньому порталі. Гарант під час фокус-групи продемонструвала ЕГ навчально-методичне забезпечення дисциплін, що розміщені на освітньому порталі. Крім того, під час фокус-групи здобувачі освіти підтвердили обізнаність щодо можливостей апеляції, повторного перескладання та покращення результатів поточного та підсумкового контролю. Зокрема, за словами здобувачів, вони мають право добирати бали під час поточного контролю. Можливість підвищення підсумкового балу семестру (наприклад, за участь у науковій роботі) здобувачами вищої освіти передбачена Положенням про організацію освітнього процесу (п.3.8.). Об'єктивність екзаменаторів на атестації забезпечується тим, що всі оцінки виставляються в електронному журналі, який є

відкритим для ознайомлення здобувачам вищої освіти, що підтвердили вони на фокус-групі та наголосили на тому, що конфліктних ситуацій за їх час навчання не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності врегульовані Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/nihhg>), згідно п.6.1. якого перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, кандидатських і докторських дисертацій на наявність академічного плагіату здійснюють за допомогою програмно-технічного засобу Unichack – онлайн-сервісу пошуку плагіату, який перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті або внутрішньої бази документів користувача; підтримує формати *.doc, *.docx, *.rtf, *.txt тощо. Забезпечує перевірку робіт на наявність академічного плагіату через Unichack центр інформаційних технологій (п.6.2. Положення). Відповідальні особи з питань етики та академічної доброчесності в навчально-наукових інститутах, на факультетах перевіряють кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) на наявність академічного плагіату через Unichack не пізніше ніж за 30 днів до початку підсумкової атестації (п.6.3. Положення). Загальноуніверситетське положення не встановлює вимоги щодо нульової толерантності в академічних текстах і закріплює необхідність визначати рекомендований відсоток унікальності тексту за навчально-науковими інститутами. Присутній на фокус-групі директор ННІСГН повідомив, що для бакалаврських та курсових робіт за цією спеціальністю встановлений пороговий рівень унікальності тексту 65%. На фокус-групі студенти підтвердили існуючу практику перевірки на плагіат їх курсових робіт університетом. Довідки про перевірку кваліфікаційних робіт на плагіат, здійснених програмним продуктом «Детектор Плагіату» і наданих ЕГ на запит, засвідчили виконання здобувачами вимоги щодо унікальності тексту роботи, проте містили ознаки присутності плагіату. На фокус-групі гарант та директор інституту повідомили про дотримання вимоги щодо унікальності, а також існуючу практику відрахування здобувачів вищої освіти зі складу студентів за недотримання таких вимог. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти розміщуються на вебсайті університету в середовищі Teams, проте доступ до їх перегляду можливий тільки для корпоративних користувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких місць ЕГ відносить обрану ЗВО шкалу оцінювання у відсотковому вигляді, а не у балах, а також зниження нижнього порогу шкали оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти для оцінки Е до 50 %, що потенційно може викликати складнощі під час перерахування результатів навчання при переведенні здобувачів вищої освіти в інші ЗВО. ЕГ рекомендує закріпити 100-бальну систему оцінювання і підняти нижній пороговий бал для оцінки «задовільно» (Е) до 60 б. До слабких місць ЕГ також відносить обмеженість доступу до кваліфікаційних робіт на вебсайті університету, викликану практикою їх розміщення в середовищі Teams, доступному для перегляду тільки корпоративним користувачам, і рекомендує запровадити практику розміщення кваліфікаційних робіт в репозиторії бібліотеки або на вебсайті університету у вільному доступі, починаючи з поточного навчального року. До недоліків ЕГ відносить відсутність закріпленої на загальноуніверситетському рівні вимоги нульової толерантності до плагіату і рекомендує до початку нового 2024/2025 н.р. унормувати цю вимогу та внести корективи щодо технічних рішень, за допомогою яких здійснюється перевірка академічних текстів на плагіат.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи виявлені слабкі місця у контексті Критерію 5 експертна група дійшла висновку, що ОПІ спеціальності 052 Політологія відповідає рівню В за критерієм 5, оскільки контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити рівень досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого

освітнього компонента та/або освітньої програми загалом, система оцінювання є зрозумілою для здобувачів вищої освіти, університет популяризує культуру доброчесності і здійснює перевірку кваліфікаційних робіт на наявність текстових збігів. ЕГ відмічає відповідність ОПП Політологія вимогам підкритеріїв 5.1, 5.2, 5.3. та часткову невідповідність підкритерію 5.4. Проте, визначені слабкі сторони та надані рекомендації суттєво не впливають на якість ОП і можуть бути усунені в найближчий час.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно інформації, наведеної в таблиці 2 Відомостей про СО, до реалізації основних компонентів ОПП залучені 11 НПП, із яких до викладання ОК циклу професійної підготовки – 6. Усі задіяні НПП відповідають ліцензійним вимогам та мають відповідну кваліфікацію. Освітній процес забезпечують 3 доктори наук, із яких 2 – доктори політичних наук (С. Вовк, А. Бадер), 8 кандидатів наук, із них 3 – кандидати політичних наук (Л. Новосколцева, О. Меженська, В. Медведська). Відповідність кваліфікації викладачів освітнім компонентам визначається профільною освітою, науковим ступенем, публікаціями авторів. Викладання фахової ОК 11 «Історія зарубіжної та української політичної думки» забезпечується к.істор.н. М. Русанова, яка має профільну освіту (магістр політології) та публікації в політологічних фахових журналах та статті Web of Science. Гарант ОПП на фокус-групі повідомила, що частина НПП та студентів під час релокації ЗВО втрачено, проте основний склад кафедри зберігся, що дозволяє в повному обсязі забезпечити освітній процес кваліфікованими кадрами.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Добір викладачів для працевлаштування в університеті загалом та за цією ОПП зокрема забезпечується завдяки конкурсному відбору НПП, який проводиться відповідно до вимог законодавства України, Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_konkurs_vakantni_posady.pdf) і процедури проведення конкурсного відбору на посаду науково-педагогічного працівника (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/3_1_prot_zabezp_yakist_osvita_2.pdf). Кандидатури претендентів на посади НПП попередньо обговорюють на відповідних кафедрах. За результатами обговорення складають мотивований висновок щодо професійних якостей кожного з претендентів. Рішення про рекомендацію / не рекомендацію ухвалюють шляхом таємного голосування. Під час конкурсного добору беруть до уваги: наявність відповідної освіти, наукового ступеня, вченого звання; наукова діяльність претендента; публікаційна активність, зокрема у виданнях, що належать до науково-метричних баз даних SCOPUS, Web of Science тощо; наявність підручників, посібників, навчально-методичних комплексів; досвід роботи. До відбору викладачів залучені зокрема й представники студентського самоврядування, які є членами вченої ради, на засіданні якої проходить представлення кандидатів, та можуть брати участь в обговоренні кандидатур і голосуванні. Як повідомила на фокус-групі очільниця відділу кадрів, трудові договори з НПП укладаються, як правило на 5 років. На вебсайті Університету оприлюднюють оголошення про конкурси, терміни та умови проведення (<http://luguniv.edu.ua/>). Гарант ОПП наголошувала на тому, що кафедра докладє зусиль для підготовки власних кадрів через аспірантуру і докторантуру, залучаючи активну та талановиту молодь до спільної роботи над ОПП, зокрема через введення їх до складу групи забезпечення.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

До моніторингу та реалізації ОПП, яка акредитується, активно залучаються потенційні роботодавці з кола представників органів влади різного рівня, громадських організацій тощо. Коло таких стейкхолдерів щороку зростає. Співпраця, як правило, відбувається на підставах укладених договорів про співпрацю. Зокрема, налагоджено співпрацю з ГО «Українська Асоціація дослідників освіти»; Старобільською районною державною адміністрацією; ГО «Центр спільного розвитку «Дієва громада»; Дергачівською міською військовою адміністрацією Харківської області; Департаментом міжнародної, технічної допомоги, інноваційного розвитку зовнішніх зносин Луганської обласної державної адміністрації; Луганською обласною організацією профспілки працівників освіти і науки України; ГО «Інвенторс»; Старобільською міською військовою адміністрацією тощо (інформація про укладені договори надана на запит ЕГ). Роботодавці залучаються під час розробки та моніторингу проекту освітньої програми та визначення напрямків її удосконалення, при організації практичної підготовки здобувачів як бази практики, про що зазначали присутні на фокус-групі зі стейкхолдерами представники баз практик. Фокус-група зі стейкхолдерами засвідчила, що всі учасники готові до співпраці та висловлюють готовність працевлаштувати випускників цієї програми в своїх організаціях. ЕГ під час фокус-групи з випускниками програми переконалася, що деякі з них наразі працевлаштовані в ГО «Інвенторс» як політологи-консультанти. Здобувачі вищої освіти та фокус-групі схвально висловлювалися щодо залучення потенційних роботодавців до реалізації ОПП, проведення тематичних зустрічей тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До складу групи забезпечення входять три стейкхолдери-практики, які активно долучаються і до процесу моніторингу ОПП, і до участі в освітньому процесі, мотивуючи свою активну участь спільною відповідальністю за підготовку кадрів для відновлення Луганського регіону після війни. Кафедра регулярно залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків: Севрюка С. В., Денищенко Д. В, Задоренка В. В. Здобувачі мають можливість брати участь у численних заходах: майстер-класах, онлайн-зустрічах, вебінарах, які проводять фахівці в галузі політології: «Процедура підготовки та прийняття рішень місцевих рад»; «Інформаційна безпека: російсько-українська війна виставляє рахунки»; «Державна політика воєнного часу та запровадження санкцій – виклики для антикризових команд»; «Втілення національних і міжнародних проєктів та залучення інвестицій у громаду: практикум та порівняння» та ін. На фокус-групі з академічним персоналом НПП повідомили про приклади залучення знаних спеціалістів-практиків (наприклад, блогерів) на відкриті заняття та зустрічі в межах ОК. Здобувачі вищої освіти на фокус-групі також підтвердили про таку практику, а також про досвід спільних зустрічей зі студентами споріднених спеціальностей з фахівцями-міжнародниками, знаними істориками, представниками влади.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті передбачено комплексний підхід до професійного розвитку НПП згідно зі Статутом, Стратегією розвитку (п. 3.4.6) та Положенням про підвищення кваліфікації НПП Університету. Процедура проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічними працівниками передбачає різноманітні види підвищення кваліфікації: навчання за програмою; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах; самоосвіту; участь у програмах академічної мобільності; навчання в аспірантурі, докторантурі. Викладачі кафедри систематично підвищують свій професійний рівень. Інформація щодо професійного розвитку НПП, які залучені до освітнього процесу за ОПП, яка акредитується, наведена в Таблиці 2 Відомостей про СО, а також доступна на вебсайті Університету й у чаті викладачів. На фокус-групі з академічним персоналом, НПП повідомили про свою свободу щодо вибору місця та тематики підвищення кваліфікації. В останні роки обирали програми та курси, спрямовані на розвиток цифрових компетентностей та дистанційних методів навчання. На зустрічі з авторами відомостей про СО учасники фокус-групи говорили про наявні в університеті програми підвищення кваліфікації для гарантів ОП, а також для всіх учасників освітнього процесу щодо користування освітнім порталом та створення електронних навчальних курсів. Крім того, університет регулярно проводить навчання учасників освітнього процесу щодо техніки безпеки та правил поводження з вибухонебезпечними предметами. Проте, сформованої програми із визначенням тематики курсів підвищення кваліфікації та графіку їх проведення університет наразі немає.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Розвиток викладацької майстерності НПП в університеті передбачає матеріальні (виплата премій) та моральні (почесні грамоти, подяки) заохочення і регламентується Колективним договором між адміністрацією та профспілковим комітетом ЛНУ імені Т. Шевченка на 2020-2025 роки (з додатками) (https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/kol_dog_2020-2025.pdf), який передбачає преміювання науково-педагогічних та інших працівників університету за особливі досягнення у навчальній, методичній і науковій роботі. Головний бухгалтер га фокус-групі підтвердила виділення коштів на подібні преміювання, які здійснюються, як правило, по завершенню фінансового року.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивною практикою ЕГ визначає збереження кадрового складу кафедри під час релокацій ЗВО, а також намагання поповнювати кадри за рахунок підготовки молодих фахівців через аспірантуру та докторантуру. ЕГ позитивно відмічає наявність практики навчально-консультативної допомоги гарантам на групах забезпечення ОП з питань підвищення якості освітньої діяльності та підготовки до акредитації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не виявлено. ЕГ рекомендує продовжувати практику організації внутрішньоуніверситетської програми корпоративного підвищення кваліфікації НПП з інноваційних методів навчання та інших актуальних тем.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на зазначені позитивні практики у контексті критерію 6 експертна група дійшла висновку, що ОПП спеціальності 052 Політологія відповідає рівню В за критерієм 6. ЕГ констатує відповідність НПП, задіяних до реалізації ОПП, щонайменше 4 пунктам Ліцензійних умов, та наявну в них публікаційну активність у фахових журналах. Університет демонструє вибудовану внутрішню систему професійного розвитку НПП та можливості для її стимулювання. Встановлені відповідно до визначених вимогами підкритеріїв 6.1 - 6.6. факти свідчать про те, що університет спроможний забезпечувати досягнення визначених ОПП та Стандартом ВО цілей та програмних результатів навчання, а висловлені рекомендації спрямовані на забезпечення розвитку кадрового потенціалу університету та підвищенню рівня професійної майстерності НПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» через агресію РФ вже двічі змінював місце здійснення освітньої діяльності: у 2014 році вимушено перемістився з м. Луганськ до м. Старобільськ, а у 2022 році у місто Полтава на площі ПУЕТ і у міста Миргород та Лубни Полтавської області, але при цьому його фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми дозволяють забезпечувати досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання в повному обсязі. Інформація про матеріально-технічну базу розміщена на офіційному вебсайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Матеріально-технічна база університету <http://surl.li/dlzeg>. Наявні приміщення для занять студентів, які використовуються на правах оренди, продемонстровані під час фокус-групи з огляду матеріально-технічної бази, зокрема для забезпечення освітнього процесу використовуються комп'ютерні лабораторії, медiateка та бібліотека з читальними залами (ПУЕТ) та надано доступ до електронних ресурсів бібліотеки ЛНУ ім. Т. Шевченка, спортивні майданчики, спорткомплекс і укриття. Для забезпечення ОП в університеті є власна електронна бібліотека з електронним репозиторієм, на вебсайті якої <http://surl.li/qcqrj> представлена інформація про неї, її історія, правила користування фондом, проекти та корисні посилання, а також інформація про функціонування електронної бібліотеки. Загальний фонд бібліотеки понад 50 тис. од. зб. <http://surl.li/fwhwc>. Здобувачам освіти забезпечуються базові побутові потреби – це їдальня та буфети, медичний пункт та актовий зал. Із 2022 р. ЗВО тимчасово використовує гуртожитки за адресою: м. Полтава, вул. Ковалевська, 5. На сьогодні гуртожитки ЛНУ імені Тараса Шевченка розташовані в двох корпусах, у яких проживають біля 400 студентів. У гуртожитках створені відповідні умови для того, щоб студенти почували себе як вдома. Кімнати укомплектовані необхідними меблями: ліжками, тумбочками, шафами, столом та стільцями. У кожному гуртожитку є комфортні вестибюлі, кухні, санітарно-гігієнічні приміщення, кімнати для самопідготовки. Навчально-методичне забезпечення ОП за всіма ОК розміщено на освітньому порталі Університету (<http://do.luguniv.edu.ua>) і загалом відповідає Ліцензійним умовам та сприяє досягненню визначених ОП цілей та завдань.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ході фокус-груп з гарантом ОП, здобувачами ВО за ОП, представниками студентського самоврядування, викладачами та працівниками допоміжних структурних підрозділів ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», безпосередньо пов'язаних із освітнім процесом, ЕГ переконалась, що всі учасники ОП мають безоплатний та вільний доступ до інфраструктури ЗВО, зокрема до бібліотеки, навчально-наукової та спортивної баз. Для здійснення освітнього процесу всім учасникам ОП забезпечується доступ до електронних ресурсів шляхом підключення до локальної мережі ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» в комп'ютерних класах та приміщенні бібліотеки, а також безперешкодного доступу до мережі WI-FI на всій території ЗВО, що підтверджено у ході фокус-груп з та 4. Бібліотека забезпечує вільний доступ до Elsevier <http://surl.li/ggiiv> (Scopus, Science Direct, Researcher Discovery, Researcher Academy, Research4Life, Mendeley), Statista <http://surl.li/rcqnd>, Scopus та Web of Science <http://surl.li/rcqnn>; до ресурсів ACM Digital Library в межах проекту доступу до ліцензійних ресурсів eIFL.net. Кожен студент в дистанційному режимі має змогу переглянути наявну літературу. На фокус-групі в.о. директора бібліотеки зазначила, що наразі увесь фонд видань збережено, зокрема й російськомовних джерел. На офіційному вебсайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса

Шевченка» у розділі Студентам <http://surl.li/rdibf> навчальний відділ надає технічну підтримку та координує роботу цифрових платформ для організації освітнього процесу, до яких одразу наведені відповідні посилання, а саме до: Освітній портал; Microsoft Teams; Zoom; Google Meet; Coursera; Udemu

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів ВО, що навчаються за ОП і дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Зокрема, освітнє середовище задовольняє сучасні вимоги у сфері охорони праці, протипожежної безпеки, цивільного захисту, санітарно-респіраторної гігієни. Навчальні та службові приміщення, гуртожитки, їдальня відповідають необхідним умовам експлуатації, що підтверджується документами, які розміщені на офіційному веб-сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Матеріально-технічна база університету <http://surl.li/dlzeg>: Технічний звіт по лабораторним випробуванням електроустаткування; Висновок з обстеження умов щодо безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення; Акт оцінки об'єкта для укриття населення; Договір про спільне використання укриття (Полтава); Договір про спільне використання укриття (Миргород); Договір про спільне використання укриття (Лубни); Висновок щодо придатності приміщення для маломобільних груп населення (Полтава, вул. Стрітенська, 35); Висновок щодо придатності приміщення для маломобільних груп населення (Лубни, вул. Ляскіна, 2) Висновок щодо придатності приміщення для маломобільних груп населення (Лубни, вул. Вокзальна, 7). Навчальні корпуси обладнано системами протипожежної безпеки, зовнішнього блискавковідводу, заземлення. У ЗВО є укриття, яке відповідає чинним нормам і рекомендаціям. Із метою підтримки психічного здоров'я здобувачів організовано Сектор студентської соціальної служби <http://surl.li/dlzm0>, Центр психологічного відновлення та адаптації <http://surl.li/puzum>, де надаються безкоштовні індивідуальні консультації, проводяться тренінги з питань вирішення конфліктних ситуацій, психологічного відновлення, адаптації до освітнього процесу, а на сторінці Центру зазначено телефон для запису, Положення про ЦПВА, Посадові інструкції координатора ЦПВА, Річний план ЦПВА 2023/24, напрями діяльності Центру. На офіційному веб-сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Моніторинг внутрішньої системи якості освітньої діяльності <http://surl.li/pltmo> наведено такі анкети: Анкета для опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми; Анкета для опитування випускників щодо якості освіти в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»; Анкета для опитування роботодавців щодо якості освіти в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»; Анкета для опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення конфліктних ситуацій, булінгу, випадків сексуальних домагань, дискримінації та хабарництва; Анкета для опитування випускників ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» щодо працевлаштування та результати опитувань за цими анкетами

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ВО, що навчаються за даною ОП. Зокрема, освітня підтримка здійснюється через затверджені ОП і НП, робочих навчальних планів та через узгодження індивідуальних навчальних планів студентів, а основним документом, яким регламентується освітня підтримка є Положенням про організацію освітнього процесу <http://surl.li/nhnun>. Інформаційну підтримку здійснюють гарант ОП та викладачі ОК, завідувач кафедри, тьютор, студентське самоврядування, старости груп, зокрема через чат освітнього порталу. Усі курси мають свої групи в месенджерах. Через месенджер здобувачі освіти швидко отримують інформацію та зворотний зв'язок від гаранта ОП і викладачів ОК. Здобувачі мають доступ до інформаційного контенту освітніх порталів, що розміщені на офіційному веб-сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/rdibf>, фондів бібліотеки, репозиторію. У директораті ННІ соціальних і гуманітарних наук можна дізнатися розклад занять і контактні телефони й електронні адреси тьюторів, які надають консультативну допомогу здобувачам ВО щодо формування вільної освітньої траєкторії, використання дистанційних технологій навчання, інформаційних ресурсів тощо. До консультативної підтримки долучені також випускники, які беруть участь у позанавчальних заходах Університету, роботодавці – під час організації занять і круглих столів, де вони діляться власним досвідом роботи в галузі, що сприяє професійному зростанню здобувачів. Навчальний відділ надає технічну підтримку та координує роботу цифрових платформ для організації освітнього процесу в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». Соціальна підтримка здійснюється через своєчасну виплату стипендій, можливість отримання матеріальної допомоги (за потреби) та іншої підтримки. Здобувачі можуть безпосередньо звернутись до адміністрації Університету через фізичну та онлайн Скриньку довіри <http://surl.li/qcrsx>. Підтримку здобувачів ВО здійснює також студентське самоврядування, що підтверджено на фокус-групі 5, яке складається зі старостату (інформаційне забезпечення груп), студентської ради (вирішення проблем проживання в гуртожитку), студентського директорату (організація культурно-дозвільних заходів). Через нього здобувачі мають можливість звертатися до профкому, центрів та відділів. Постійно проводяться опитування, результати яких є у вільному доступі <http://surl.li/qiwro>. Соціальна та психологічна підтримка забезпечується Сектором студентської соціальної служби <http://surl.li/dlzm0>, Центром психологічного відновлення та адаптації <http://surl.li/puzum>, де надаються безкоштовні індивідуальні консультації, проводяться тренінги з питань вирішення конфліктних ситуацій, психологічного відновлення, адаптації до освітнього процесу.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» створив і постійно удосконалює умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, що підтверджується Стратегією розвитку Університету на 2019–2025 рр. у п.3.4.7 <http://surl.li/nhugx>, Положенням про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/rgkdj>, а також документами, які розміщені на офіційному веб-сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Матеріально-технічна база університету <http://surl.li/dlzeg>: Висновок щодо придатності приміщення для маломобільних груп населення (Полтава, вул. Стрітенська, 35); Висновок щодо придатності приміщення для маломобільних груп населення (Лубни, вул. Ляскіна, 2) Висновок щодо придатності приміщення для маломобільних груп населення (Лубни, вул. Вокзальна, 7). Під час фокус-групи з огляду матеріально-технічної бази в дистанційному режимі підтверджено доступність навчальних приміщень для маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до навчальних приміщень, гуртожитків та іншої інфраструктури. Вільне користування забезпечується створеними пандусами, поручнями. Тож для людей з особливими освітніми потребами, що мають бажання вступити до ЗВО за даною ОП створено всі належні умови. За даною ОП, на момент написання звіту, бакалаврів, які належать до маломобільних груп населення і з особливими потребами немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вирішення конфліктних ситуацій регулюється процедурою вирішення конфліктних ситуацій, протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації, хабарництву <http://surl.li/niilq>, а також такими нормативними документами, які розміщені на офіційному веб-сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Публічна інформація <http://surl.li/pltsg>: Колективний договір, Правила внутрішнього трудового розпорядку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Зміни до Правил внутрішнього трудового розпорядку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу, Антикорупційна програма ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» 2024-2025 рр., Положення про порядок проведення службового розслідування стосовно посадових осіб. На офіційному веб-сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Моніторинг внутрішньої системи якості освітньої діяльності <http://surl.li/pltmo> наведена Анкета для опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення конфліктних ситуацій, булінгу, випадків сексуальних домагань, дискримінації та хабарництва та Результати опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення конфліктних ситуацій. Ознайомлення з документами та спілкування на фокус-групах зі здобувачами, студентським самоврядуванням та академічним персоналом показало чіткість та зрозумілість процедур та доступність для всіх учасників освітнього процесу. Конфліктних ситуацій у здобувачів ОС «Бакалавр» ОП «Політологія» не було зафіксовано, що підтверджено під час фокус-груп зі здобувачами та студентським самоврядуванням, що свідчить про дотримання усіх вимог під час реалізації ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Як позитивну практику ЕГ відмічає зусилля університету, як переміщеного ЗВО, забезпечити учасників освітнього процесу необхідною матеріально-технічною базою з відповідним обладнанням (навчальні аудиторії, бібліотека, гуртожитки) на умовах оренди та власності, а також наявну практику закупівлі сучасного обладнання за залучені кошти для забезпечення освітньої діяльності. Позитивною практикою ЕГ також визнає налагоджену роботу інституту тьюторів в університеті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Як недолік в контексті Критерію 7 експертна група відзначає наявність в університетському репозиторії російськомовної навчальної літератури у вільному доступі і рекомендує до початку нового 2024/2025 н.р. передбачити механізм вилучення та/або технічного блокування доступу до таких джерел для користувачів репозиторію.

Рівень відповідності Критерію 7.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведені позитивні практики у контексті Критерію 7, експертна група дійшла висновку, що ОПП спеціальності 052 Політологія відповідає рівню В за Критерієм 7, оскільки наявна матеріально-технічна база, навчально-методичне забезпечення освітнього процесу загалом забезпечують досягнення визначених ОПП та Стандартом ВО цілей та програмних результатів навчання. Визначений недолік суттєво не знижує якості підготовки здобувачів за цією ОПП та може бути усунений протягом короткого періоду часу без внесення змін в зміст і структуру підготовки фахівців за цією спеціальністю.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/regul_quality_system_education_2023_zminy.pdf), Положенням про розробку, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм в Університеті (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/poloj_RZoz_op_2023.pdf), процедури оцінювання якості освітньої програми та внесення змін до неї (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/educ_activ_procedures_1_3.pdf). Перегляд ОПП відбувається не частіше 1 разу на рік. Систематизація та узагальнення пропозицій, що надходять від стейкхолдерів, аналіз доцільності їх врахування та впровадження в оновленій ОПП здійснюється проектною групою. Перегляд ОП «Політологія» здійснювався в частині змісту освітніх компонентів на початку 2023/2024 навчального року, що актуалізувалося у затвердженні робочих програм із оновленим змістом. Моніторинг ОП здійснюють з використанням таких методів: опитування здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців (http://luguniv.edu.ua/?page_id=54006); порівняння з ОП відповідної спеціальності інших ЗВО; Feedback здобувачів після завершення ОК; поточний моніторинг змісту ОК; обговорення пропозицій викладачів; самоаналіз якості ОП. Останній перегляд ОП у 2023 р. умотивований необхідністю врахування пропозицій стейкхолдерів, досвіду підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня, результатами опитування здобувачів і випускників, зовнішніх рецензій, думки представників академічної спільноти. До ОП введено ЗК 08 та СК 10, додано обов'язкові компоненти циклу загальної підготовки: ОК 06 Соціологія, ОК 12 Інформаційно-аналітична діяльність; уточнено в ОП зміст ОК 09 Право; ОК 22, ОК 05 виключено з переліку обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки; змінено зміст ОК 30, ОК 31; до інформаційного пакету здобувачів вищої освіти включено інформацію щодо ресурсів неформальної освіти (https://drive.google.com/drive/folders/1Sx0zyirazlUGxxHjJ2i6CXzQcC6dVFrS?usp=drive_link). Чинну редакцію ОП затверджено рішенням вченої ради Університету (протокол № 12 від 26.06.2023 р.). На зустрічах із гарантом програми та академічним персоналом була підтверджена інформація про обговорення результатів опитування за ОПП в моніторинговій групі та на засіданнях кафедри

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі ОПП безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процедур забезпечення якості ОПП, а саме: до процесу періодичного перегляду ОП, опитування щодо змісту ОП, формування пропозицій до Каталогу вибіркового НД, щодо задоволення якістю викладання, участь у розширених засіданнях кафедри тощо. Гарант ОПП систематично спілкується зі здобувачами в Zoom, Telegram для отримання інформації про бажані напрями розвитку та зміни в ОПП, зауважень, пропозицій (підтверджено на фокус-групі зі здобувачами та зі слів гаранта). Здобувачі вищої освіти долучені до складу проектною групи. Отримані пропозиції аналізуються проектною групою та враховуються під час оновлення ОП, що підтверджено витягами з протоколів засідання кафедри, наданих на запит ЕГ. Присутні практики залучення здобувачів вищої освіти до процесу створення та оновлення ОП. Проект ОП обговорювався на засіданнях проектною групи ОП, до складу якої увійшов здобувач вищої освіти з року навчання спеціальності 052 Політологія. Наслідком обговорення стало вилучення ОК 22 та змінено зміст ОК 30, ОК 31. На фокус-групі з здобувачами вищої освіти студенти підтвердили свою участь у засіданнях кафедри та обговоренні змін до ОПП. Здобувачі залучаються до діяльності органів студентського самоврядування, вченої ради факультету, Вченої ради Університету, де шляхом обговорення на засіданнях мають змогу висловлювати думку та пропозиції стосовно забезпечення якості освіти, змісту ОПП та ін. На фокус-групі представники студентського самоврядування підтвердили цю інформацію. Важлива роль відведена студентському самоврядуванню, що дозволяє отримати сигнали про слабкі чи сильні сторони організації освітнього процесу в університеті. Представники студентського самоврядування залучаються до обговорення та вирішення питань удосконалення освітнього процесу та НДР; заходів щодо забезпечення якості ВО; вносять пропозиції щодо змісту ОПП та НП тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За цією ОПП працедавці періодично залучаються до процесу її моніторингу. Основні приклади залучення працедавців: залучення до періодичного перегляду ОПП, змістового оновлення змісту ОПП та її рецензування; працедавці беруть участь у розширених засіданнях кафедри щодо обговорення ОПП та долучаються до обговорення проектів ОПП. На фокус-групі ця інформація була підтверджена стейкхолдерами. Відповідно до форми СО представники роботодавців беруть активну участь в реалізації ОП на всіх етапах: розробки, затвердження, перегляду, упровадження. Зокрема, Севрюк С. В., Денищенко Д. В., Задоренко В. В. є членами проектної групи (протокол засідання кафедри № 7 від 17 лютого 2023 р.) (<https://drive.google.com/drive/folders/1oFTYD-hlsc4SqukqG7TN-VAAGZoGpdD?usp=sharing>); Севрюк С. В. є керівником практики здобувачів. Стейкхолдери під час зустрічі наголосили на систематичній залученості до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Також стейкхолдери запевнили ЕГ про продовження співпраці з кафедрою політології та міжнародних відносин, зокрема щодо організації практичної підготовки студентів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Відповідно до Відомостей про СО, кафедра у співпраці з Центром розвитку кар'єри збирає та відстежує інформацію щодо кар'єрного шляху випускників кафедри політології та міжнародних відносин першого (бакалаврського) рівня. Центр розвитку кар'єри (http://luguniv.edu.ua/?page_id=80755) проводить опитування здобувачів вищої освіти з метою вивчення потреб у працевлаштуванні, моніторинг працевлаштування випускників та відстеження їхнього кар'єрного зростання, залучення їх до проведення загальноуніверситетських заходів. Спільно з Центром розвитку кар'єри й Асоціацією випускників (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_assots_vypuskni.pdf) кафедра здійснює поточний моніторинг працевлаштування випускників. Процес кар'єрного розвитку здобувачів освіти протягом навчання та після отримання диплома бакалавра відстежується через спостереження за їхнім професійним шляхом, яке здійснюють гарант ОП та викладачі кафедри. На фокус-групі випускники підтвердили інформацію про співпрацю з кафедрою після завершення навчання, зокрема до профорієнтаційної роботи.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В Університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, що обумовлює своєчасне виявлення недоліків в ОПП. Гарант ОПП, НПП кафедри політології та міжнародних відносин систематично працюють над вдосконаленням ОП. Процедури внутрішнього забезпечення якості реалізації ОПП постійно здійснюються на рівні: гаранта та членів проектної групи, НПП кафедри – в процесі обговорення питань та прийняття рішень щодо удосконалення освітньої діяльності за ОПП на засіданнях кафедри, методичних та наукових семінарах; на рівні групи забезпечення освітнього процесу (НПП) за ОПП; на рівні інституту – під час обговорення питань забезпечення якості освітньої діяльності на вченій раді та заходах, ініційованих кафедрою та керівництвом інституту; на рівні університету. Відповідно до СО було зроблено низку кроків щодо вдосконалення ОП: було додано обов'язкові компоненти циклу загальної підготовки ОК 06 й ОК 12; прописано в ОП зміст ОК 09; ОК 22, ОК 25 виключено з переліку обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки; замінено зміст ОК 30, ОК 31. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за час реалізації ОПП суттєвих недоліків не виявлено. Система забезпечення якості ВО в Університеті сприяє своєчасному, об'єктивному виявленню та оперативному реагуванню на недоліки у період громадського обговорення проекту ОПП, її експертизи із залученням стейкхолдерів. З метою підвищення якості освіти систематично долучаються стейкхолдери, це сприяє якості підготовки здобувачів освіти, що підтверджено під час фокус-групи.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЛНУ ім. Т. Шевченка систематично здійснюється аналіз результатів акредитації за різними ОПП та надаються рекомендації гарантам освітніх програм щодо різних можливостей і перспектив розвитку освітньої програми. Інформація про результати акредитації освітніх програм у 2022/2023 рр. розміщено на офіційному вебсайті університету у вигляді таблиці "Узагальнені зауваження й рекомендації ЕГ, ГЕР і шляхи їх урахування" (https://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/results_accresd_or/results_accresd_or_2022_2023.pdf). За інформацією, яка наведена в Відомостях про СО та підтверджена на фокус-групі з НПП, до уваги було взято зауваження й пропозиції, надані експертами під час акредитації інших ОП, зокрема посилено співпрацю зі стейкхолдерами (участь у розширених засіданнях кафедри, захистах курсових робіт; гостьові лекції; зустрічі зі здобувачами; конференції), внесено зміни до ОП, які відображають сучасні тенденції розвитку спеціальності та професійні запити; посилено

інтернаціоналізацію діяльності штатних працівників кафедри, зокрема публікації в закордонних періодичних виданнях, міжнародні стажування; переглянуто літературу до ОК. Розпочато роботу над оновленням методичних напрацювань кафедри; відкориговано робочі програми ОК та силабуси, зокрема подано інформацію про форму проведення заліків та іспитів, критерії оцінювання тощо. Крім того, ураховано узагальнені відділом управління якістю освітньої діяльності зауваження й рекомендації ЕГ та ГЕР, висловлені під час акредитації у 2022 – 2023 н. р. до інших ОП Університету.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Аналіз отриманої інформації під час проведення акредитаційної експертизи дає можливість ЕГ стверджувати, що у ЛНУ ім. Т. Шевченка сформовано високу культуру якості, яка сприяє постійному розвитку ОПП «Політологія». Згідно з Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти, п. 4 (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/regul_quality_system_education_2023_zminy.pdf) в Університеті діє внутрішня система забезпечення якості освіти на п'ятих рівнях (від ученої ради Університету до здобувачів вищої освіти), кожен із яких виконує свої функції. При аналізі Відомостей про СО ЕГ отримала заповнення, що Університет активно впроваджує культуру якості освіти в академічному середовищі через роз'яснювальну роботу, просвітницькі заходи, систему морального та матеріального заохочення тощо. Учасники академічної спільноти Університету (адміністрація, НПП, здобувачі вищої освіти, аспіранти, докторанти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОПП. Зокрема вони обговорюють питання якості освіти і процедури їх забезпечення (на засіданнях кафедр та вчених рад інститутів, Вченої ради університету); забезпечують викладання навчальних дисциплін ОПП на високому науково-теоретичному й методичному рівні; підвищують власний професійний рівень, педагогічну майстерність та наукову кваліфікацію; дотримуються норм академічної доброчесності, педагогічної етики та моралі; розвивають у здобувачів самостійність, ініціативність, творчі здібності; формують у здобувачів освіти критичне мислення, креативність, ініціативність і підприємливість, навички самопізнання, самоусвідомлення, самоосвіти тощо. Якість ОПП є предметом постійного моніторингу гаранта та групи забезпечення засобами анкетування, усного опитування, бесід з академічною групою, результати якого обговорюються на засіданнях кафедри. Формуванню культури якості сприяє досвід участі НПП в міжнародних стажуваннях, з метою вивчення досвіду підготовки політологів в інших ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЕГ як позитивну практику відмічає оприлюднення на офіційному вебсайті університету зведеної інформації про всі висловлені ЕГ і ГЕР зауваження під час акредитаційної експертизи освітніх програм у попередньому навчальному році, що надає змогу усім зацікавленим особам враховувати висловлені рекомендації при розробці проєктів освітніх програм на наступний рік. Позитивною практикою ЕГ визнає і досвід відстеження працевлаштування та кар'єрного росту випускників, а також залучення їх до профорієнтаційної роботи та спільних проєктів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін не виявлено. ЕГ рекомендує долучати у поточному та наступному роках до моніторингу ОПП та освітнього процесу роботодавців з Полтавської області, на території якої розміщується зараз ЛНУ імені Т. Шевченка.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Перегляд ОПП відбувається згідно норм, затверджених у ЛНУ імені Т. Шевченка. Здобувачів вищої освіти залучено до процесу обговорення та перегляду ОПП. Роботодавці беруть участь у засіданнях кафедри, круглих столах тощо з метою періодичного перегляду ОП. Зважаючи на наведені факти, а також сформульовані з метою подальшого розвитку ОПП рекомендації, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Політологія» спеціальності 052 «Політологія» та освітня діяльність за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні внутрішні нормативно-правові акти, якими визначені чіткі і зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі та розміщені на офіційному вебсайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Публічна інформація <http://surl.li/pltsq>: Статут ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Стратегія розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» 2019-2025 рр.; Колективний договір; Правила внутрішнього трудового розпорядку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Зміни до Правил внутрішнього трудового розпорядку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Положення про дистанційну роботу та гнучкий режим робочого часу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу; а також у підрозділі Публічна інформація. Освітня діяльність <http://surl.li/nigt> та у підрозділі Освітня діяльність. Положення <http://surl.li/pltqu>, яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Проте не було деталізовано на фокус-групах, хто ознайомлює здобувачів ВО першого курсу з такими нормативними документами. Однак, за результатами фокус-груп ЕГ переконалась, що усі учасники є обізнаними у своїх правах та обов'язках. Таким чином, це дозволяє зробити висновок, що визначені правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» має зрозумілу та чітку процедуру затвердження ОП та внесення змін до неї. У відкритому доступі та розміщені на офіційному вебсайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у розділі Освітня діяльність. Процедури забезпечення якості освіти <http://surl.li/niefp> міститься Процедура розроблення й затвердження освітньої програми та Процедура оцінки якості освітньої програми та внесення змін до неї. Ці процедури регулюють обговорення проекту ОПП і його оприлюдненням на сайті, з метою отримання від заінтересованих сторін (стейкхолдерів) зауважень і пропозицій, за результатами яких робоча група на засіданнях ради ННІ соціальних і гуманітарних наук, де присутні усі заінтересовані сторони (стейкхолдери), проводить підсумкове обговорення проекту, зауважень і пропозицій, що надійшли, висвітлює інформацію про рішення, прийняті за результатами обговорення і відбувається затвердження. Усі ОП «Політологія» та проект ОП розміщені у відкритому доступі у розділі ОПП. Бакалавр. 052 Політологія <http://surl.li/rgkjf>, де зазначена і електронна адреса для надання пропозицій, коментарів, зауважень: politology.lnu2024@gmail.com, а безпосередньо з проектом розміщеним для громадського обговорення можна ознайомитись у розділі ОПП. Бакалавр. 052 Політологія <http://surl.li/rgkik>.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» своєчасно на офіційному вебсайті у розділі ОПП. Бакалавр. 052 Політологія <http://surl.li/rgkjf> оприлюднив точну та достовірну інформацію про ОП «Політологія», а саме основний фокус ОП, її особливості, цілі, програмні компетентності, очікувані результати навчання, освітні компоненти тощо), а також такі елементи навчально-методичного забезпечення дисциплін фахового спрямування, як-то: силабуси, робочі програми навчальних дисциплін, в обсязі, достатньому для інформування усіх заінтересованих сторін (стейкхолдерів). За результатами ознайомлення із оприлюдненими ОП, ЕГ прийшла до висновку, що обсяг оприлюдненої у відкритому доступі інформації є достатнім для ознайомлення всіма учасниками освітнього процесу. Саме це уможливило потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на ОП «Політологія».

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Як позитивну практику в контексті Критерію 9 експертна група відзначає наявність актуальної інформації на офіційному сайті університету щодо нормативно-правової бази та процедури моніторингу ОП, яка постійно оновлюється та не обмежена в доступі для ознайомлення зацікавленими сторонами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Як недолік у контексті Критерію 9 експертна група відмічає відсутність на офіційному сайті університету у відкритому доступі інформації про пропозиції, коментарі, зауваження, висловлені стейкхолдерами під час обговорення проєктів ОП на наступний рік, а також результатів їх обговорень, з деталізацією, які з пропозицій враховані групами забезпечення ОП, а які відхилені. ЕГ рекомендує розпочати таку практику, починаючи з поточного навчального року, що додасть прозорості процесу моніторингу ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ дійшла висновку про відповідність ОПП "Політологія" вимогам Критерію 9 на рівні В, оскільки усі учасники освітнього процесу ознайомлені з документами, що регулюють їх права і обов'язки, а також дотримуються їх під час реалізації ОП. уся інформація, розміщена на офіційному вебсайті університету, є актуальною, постійно оновлюється. ЗВО має чітко налагоджену та визначену процедуру затвердження освітньої програми та внесення змін до неї. Висловлена рекомендація сформульована на підставі визначеного недоліку про відсутність у відкритому доступі пропозицій, коментарів, зауважень до проєктів ОП сприятиме покращанню рівня прозорості програми і не потребує внесення змін в зміст та структуру ОПП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Музиченко Ганна В`ячеславівна

Члени експертної групи

Невинна Галина Ярославівна

Нянько Валерія Віталіївна